

UCHWAŁA

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 21 czerwca 2006 r.

w sprawie uczczenia przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej

30. rocznicy Radomskiego Czerwca

Przed 30 laty, 25 czerwca 1976 roku, społeczeństwo polskie podniosło godny sprzeciw wobec narastających trudności ekonomicznych, podwyżek, braków zaopatrzenia, określany mianem Radomskiego Czerwca.

Ówczesny komunistyczny rząd i reżimowe środki masowego przekazu nazwały te wydarzenia chuligańskimi wybrykami, choć zdawano sobie sprawę z wagi zdarzeń. Mobilizowano siły, nagłaśniano nieprawdziwe informacje i piętnowano "wichrzycieli społecznego porządku". System już wtedy pokazał swoją słabość.

Protesty zostały brutalnie stłumione. Konsekwencją wydarzeń była bezprecedensowa reakcja władz, które z całą surowością pragnęły ukarać "radomskich warchołów". Masowe aresztowania, "ścieżki zdrowia", brutalne pobicia, pokazowe procesy to typowe działania komunistycznych funkcjonariuszy. Jednak represje były skierowane nie tylko przeciw poszczególnym jednostkom, grupom społecznym czy zawodowym, ale po raz pierwszy i jedyny w dziejach Polski – przeciwko miastu. Rozwój Radomia był celowo wstrzymywany, ograniczono konieczne inwestycje. Działania te do dziś odbijają się negatywnie na sytuacji społeczno-gospodarczej miasta z wyrokiem.

Największa eskalacja zdarzeń miała miejsce w Radomiu, Ursusie i Płocku. Prawda o tamtych dniach nie została jeszcze w pełni odkryta. Winni represji nie ponieśli zasłużonej kary, a ofiary nie otrzymały satysfakcjonującego zadośćuczynienia.

Brutalnie stłumiony Radomski Czerwiec nie pozostał bez echa. Protesty w Radomiu wywołały w polskim społeczeństwie - wbrew oficjalnej propagandzie i przymusowym wiecom poparcia dla partii, a pogardy dla "warchołów" z Radomia - odruch solidarności z radomskimi robotnikami. Już we wrześniu tego samego - 1976 roku - powstał Komitet

Obrony Robotników, a kilka miesięcy później Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Wolne Związki Zawodowe. Te ważne i cementujące walkę podziemną działania prowadziły w szybkim tempie do powstania polskiej "Solidarności".

Suwerenna i niepodległa Rzeczpospolita odnalazła swoje miejsce w Europie. Wolność jednak – jak uczył nasz Wielki Rodak – nie jest dana raz na zawsze, ale zadana, dlatego chcemy ją nieustannie zdobywać i utrzymywać. Jest to nasz obowiązek i honor, a także zobowiązanie wobec tych, którzy nie godzili się w powojennej rzeczywistości na bezprawie, na dyktat władzy.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, w 30. rocznicę wydarzeń Radomskiego Czerwca, składa hołd zmarłym i pokrzywdzonym w wyniku represji oraz ich rodzinom. Senat wyraża uznanie dla solidarności różnych środowisk społecznych i miasta, które było przykładem odwagi wykazanej w odpowiedzi na działania ówczesnych władz, będące zbrodnią komunistyczną.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ